

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2026-01-28 Nr. NV-201

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-25-1509(2) TAIS-25-17039(4)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 310, 333 IR 385 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-683” PROJEKTO (toliau – Nutarimo projektas)		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Teisingumo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2026-01-27	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įstatymo projektu siekiama užtikrinti, kad Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba (toliau – Tarnyba) laiku gautų informaciją apie visus teismų nuosprendžius bylose, kuriose sprendžiamas klausimas dėl nusikalstamų veikų, padarytų vaiko atžvilgiu (nepriklausomai nuo to, ar vaikas byloje dalyvauja kaip nukentėjęsysis, liudytojas ar kitaip susijęs asmuo), o teismams nustatoma pareiga perduoti teismo nuosprendžius Tarnybai dėl nusikalstamų veikų, padarytų vaiko atžvilgiu, kuri galiojančiame teisiniame reguliavime nenustatyta.

Nutarimo projektas parengtas vykdant Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2025 m. spalio 23 d. rezoliucija Nr. S-4252, ir atsižvelgiant į Seimo valdybos 2025 m. spalio 22 d. sprendimo Nr. SV-S-417 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 2 punktą, kuriuo prašoma Vyriausybės pateikti Seimui išvadą dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 310, 333 ir 385 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-683 (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymų projektus parengė Seimo narys Laurynas Šedvydis.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projekte siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, tačiau jį tobulinti pagal Nutarimo projekte pateiktus siūlymus, t. y. tikslinti Įstatymo projektą nustatant, kad Tarnybai turėtų būti siunčiami ne tik apeliacinės instancijos teismo nuosprendžiai, bet ir nutartys, o kasacinės instancijos teismo – tik nutartys; taip pat būtų pateikti visi teismo priimti nuosprendžiai ar nutartys (nepriklausomai nuo to, ar vaikas byloje dalyvauja kaip nukentėjęsysis, liudytojas ar kitaip susijęs asmuo) ir neatsižvelgiant į tai, ar jie įsiteisėję, ar neįsiteisėję. Taip būtų sukurtas teisinis pagrindas, kuris leistų tarnybai gauti informaciją apie teismo nuosprendžius bylose, susijusiose su nusikaltimais prieš vaikus, ypačiai seksualinio ar kitų formų smurtinio pobūdžio, nepriklausomai nuo to, ar Tarnyba buvo pripažinta vaiko atstovu pagal įstatymą procese; tikslinti siūlomą teisinį reguliavimą, kokiais atvejais (koku statusu nepilnamečiui dalyvaujant baudžiamojoje byloje) teismai Tarnybai turėtų pateikti galutinius sprendimus ir jį sieti tik su nepilnamečiais, nukentėjusiais nuo nusikalstamų veikų; suderinant baudžiamojo proceso ir civilinio teisinio reguliavimo nuostatas, Įstatymo projekte vietoje „vaiko atstovo pagal įstatymą“ sąvokos konkrečiai nurodyti subjektus, kurių atžvilgiu būtų taikomas siūlomas reguliavimas - tėvai, įtėviai, globėjai, rūpintojai; siūlytina apsiriboti tik įsiteisėjusių teismų nuosprendžių ar nutarčių pateikimu Tarnybai, o Įstatymo projekto BPK 385 straipsnyje atsisakyti žodžio „įsiteisėjęs“.

Be to, siūlomą naująjį teisinį reguliavimą įtvirtinti tematinio požiūriu tinkamose baudžiamojo proceso įstatymo vietose (t. y. prie nuostatų, reglamentuojančių skirtingų instancijų teismų galutinių procesinių sprendimų nuorašų įteikimo ir išsiuntimo tvarką), taip pat suderinti Įstatymo projekte siūlomas vartoti sąvokas su Baudžiamojo proceso kodekse įtvirtintomis sąvokomis.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad Įstatymų įgyvendinimui Teismų administracijai gali prireikti rengti poįstatyminius teisės aktus dėl įstatymo projekto įgyvendinimo. Tačiau daroma prielaida, kad jei teismams nustatoma pareiga pateikti Tarnybai nuosprendžius bylose būtų siejama tik su skaitmeninės sprendimo versijos persiuntimu, gali neprireikti rengti poįstatyminių teisės aktų.

Siūloma, kas Įstatymas įsigaliotų nuo 2026 m. birželio 1 d.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas derintas su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Nacionaline teismų administracija, į gautas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta. Nutarimo projektas su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija bei Nacionaline teismų administracija suderintas darbo tvarka.

Dėl Nacionalinės teismų administracijos persiųstų Teisėjų tarybos pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta, pateikiama derinimo pažyma. Derinimo pažymoje pateikiami argumentai iš esmės atitinka Įstatymo projekto tikslus bei Nutarimo projekte pateikiamus siūlymus Įstatymo projektui.

Į Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupės siūlymus atsižvelgta.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų ir pasiūlymų Nutarimo projektui neturi (2026 m. sausio 15 d. išvada Nr. NV-100).

2026 m. sausio 27 d. tarpinstituciniame pasitarime Nutarimo projektui pastabų ar pasiūlymų pateikta nebuvo.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Nėra

PAŽYMĄ PARENGĖ

Artūras Norkevičius

Viešojo valdymo grupė, vyresnysis patarėjas